

Тускай дыңнадыглар КОНТРОЛЬ КОМИТЕТТЕРИНДЕ

● **КЫЗЫЛ-МАЖАЛЫК.** Барыш-Хемчик районун суурларын аразында оруктарын машиналар маинажыры берге: онгуучида, даштыг. Бнда септеге ажыла куу аялмала. Ичангаш бо талаа-биле айтыртын районун улуусу контроль комитети чыгаалы кирген.
Улуусу контроль комитетин чыгаалыны № 208 орук-ажыла улуусунун болган № 1469 орук-будурга эргелелини боттарыга хамарышкан оруктарына ажаалады болган; септегени багыт чоруулу турары нарын. Орукчулар орук демдектерин тургузарычче, оруктарын үрелген черлерин болган көүрүлгелерин септегенин кичинеги кызык салып келген. Орук кыдынын машиналар ужу таварын каан чагыларын бозин катар каалайын турар. Асфальттын оруктарын оюган азы достейген черлери атти-миш.

Районун суурлар аразында оруктарын чамдыында септегени кыды тураларын, иччала-лаа ол аялмал чымыры ады, чамис. Мацаа чөкөк кылдыр Кызыл-Мажалык биле Ден-Терезин аразын оруун кирип ботур. Ол оруктун оңгарлары доурак-биле долуртумаан, грейдер-биле дескиселгенинде достектер эмгексө. Мындай байлаа районун өске-даа оруктарында бар.
Барыш-Хемчик районун оруктарын экижидер талаа-биле доктады улуусу контроль комитети хүлөө алган. Ук доктады күтселелдин аммырлаа боттандаларын № 208 орук-ажыла улуусунун начальниги Л. Б. Ростиславскийге № 1469 орук-будурга эргелелини начальниги С. Ш. Серен-оога дааскан.

● **ОЛ-ДА РАЙОНДА** Кызыл-Мажалык сүт заводунун будургу турар продукциянын шынарнын дугайында айтыртын улуусу контроль комитети база чыгаалышкан. Контрольларын чыгаалады продукциянын шынарнын куудуун илереткен. Чыгаалыштык бо чыдады июль айда «Тыва даг-дугу» кооперативин арыга-ла фабрикачыне чоруткан 646 кылогарын сүдү чеме ажылаар арга чок кылдыр аямй берген болган. Сүттүн элерини шыналызында оон шынары аки дээрин жыткан. Бнда ол сүттүн үскүрү 3,5 хуу, кислотозу 18 деп бижээн, а ханаарга үскүрү 3,2 хуу, кислотозу 20 болган. Черле анчаа заводтун магазинерге чоруулу турар сүдүнүн кислотозу улуу, оун шыналыгы чүгү-ле чүе йик, демдегелерин турар. Сүттүн шыналыгы чүгү-ле негелелдени дүүшесин турар чыгаалагыны заводтун директору И. Н. Горюнов, мастер Н. С. Дюпина олар ажылчыларын сүттүн хуудукаларын чамдыкта көрүлдү, бирге илээжин турар-биле таймырлар турар.
Улуусу контроль комитетин хынар турар хүнүндө Постояннын суурну магазинеге ийа, Ак-Довурактан № 14 магазинеге аярт. Кызыл-Мажалык сүт магазинеге ийа болгон ажаан сүт кирген. Оларын заводче деаир эилер, чон ол хүн сүт чок артар ужурга таварышкан. Магазинерге, столоваяларга болган буфеттерге кирип турар сметанын шынары база-ла илереткен.

Районун ажыл-агыйларын заводча дужаап турар сүдүнүн шынары база кууду. Чөккө, «Барык» совхозтун чартык чылаа күрүгө саткан сүдүнүн 32,3 хууу доңгун-ле ушкы бөлүктү болган. Чүгө ийа айда «Барык» совхоз 27,8 тонна, «Хемчик» совхоз 4,6 тонна сүттү кислотозу 20 градус турда заводча дужааган. Бо бүгүн өренин көргөш сүт будурин көүрөдөр, продукциянын шынарын экижидер талаа-биле немеледе хемдектерин азырын совхозтар директорларына, кылаа ажыл-агыйын тускай эргеликтерине болган сүт заводунун удуруткулдарына районун улуусу контроль комитети дааскан.

● **БМХ ХААК.** Тадам районда «Революциянын чалбыгы» совхозтун кол агроному И. И. Бузуев боудунун ажыл-агыйы жес өсөрү чамдыгы барыла статистика органыныче меге меже берип турган. Июль 1-де ол ногад аймаан 20 гектары тараанын дыматкан. Оң штинде огурун 13 гектары, капуста 5 гектары дээн. Улуусу контрольлар ханаарга, чүгө 4,5 гектары ногад тарыттыган, а огурун 0,6 гектары, капуста 3,7 гектары болган. Оон артыктын өске ногад аймаа эжелээн.

Районун улуусу контроль комитети кол агроном И. И. Бузуевтин ээ-харымысала чок чоруу, күрүн өтсүдүн булаадыгын барындаалаан, оун акигаа торган.
● **КЫЗЫЛ.** Хоорайнын № 4 микрорайонунда мурттакчылардан чаа бажыны кылаанга хой четистер бар болганынын дугайында хомудалар хоорайнын партия, совет органыныча болган улуусу контроль комитетинде келгилээн. Улуусу контрольлар туудуу организациаларынын төөлзө-биле каам чаа ажылаады кирген бажынырга хиналаа кылаагынын түнелгиде ук четистердин бары бадматтынган.
№ 4 микрорайонда ногаачымылга хылаачылар туржук дескиселери бозин дескиселгенин. Бичин уруулар ойнаар швалу-гештер чок, бажынырын богу ашпатынмаан, подвалаар кырын дугулаан респектарын бажылаа багай. Экиктер, кастактар, сонгарлар болган шалаар хажып калмаан, догашка, аразы чок. Оон уламынган чамдык бажык кастактары-биле каам ушунун дужер чыгаан, № 8 бажында бир эаик шуут барын дүшкен.

Контрольлар «Туудуу кезектери» комбинатты кылаан продукциянын база хынаан. Аноа ол хүн 118 эжик, 46 сонга кастактары чогуур негелеге дүүшес болган. Ажылчыларын ээриндерин кир ээрбени, аноа каада, шынар чок хамба ажылдап турары илерээн.
Хиналааларнын түнелгиде хоорайнын улуусу контроль комитетинде чыгаалажып көргөш, илереттенин четистерин дарий элери 45-ки туудуу эргелелине (А. М. Новиков), «Кызыл туудуу» эргелелине (П. И. Чербаков), «Туудуу кезектери» комбинатка дааскан.

УЛУСЧУ КОНТРОЛЬ

ОЛАРЫНЫҢ УЛУУУ

Малга быжыг чөм-суургу тургузары бүгү улуусуну черөө. Бо улуу кампанияда кыргашар-лаа, аныктар-лаа, кезинин ишчилери-лаа, хоорайнын ажылчылары, албан-заакчылар-лаа бурун хаара туттуган. Оларнын аразында кокук черин улуусу контрольлар ээлеп турар.
Би-Хемчин ажыла чонлары бо чыдын ичинин маалыга 11614 тонна ситени, 76000 тонна ситосту, 6400 тонна севасты, 2100 тонна ситен далганын, 1100 тонна будук-буруну белеткэр. Бо дээрге белег эвес соруга. Иччангаш районун улуусу контрольлары ук ажыла хайгарала алган болган боттары илээп-кейлиг кирип туралар.

Мал чөмин чогуур үезинде белеткери, чидирг чок ажалары, шыл калаалары чүгүлэ. Улуусу контрольлар бо талаа-биле ажылаа четистерин илеретип болган оларын чайдаткан турары чидип алар хүлээлгени. Контрольларын мал чөмин белеткеленин хүнелерине кажалгызында-ла артык хүнеленишкенин ажылдап турар журуу ол.

Мал чөмин белеткеленин киреринин мурну чарында бүгү-ле бригадаларга болган эвеполарга улуусу контрольлар постуларын тургускан. Ол постуларга оларнын соругаларын дугайында хуралдар база эрктелген.

«Саян» совхозтун улуусу контрольлары боттарынын хүлээлгени багай эвес күтсөдү турар. Инда удуруткучу бөлүктүн даргазы Павел Григорьевич Новоселов улуусу контроль ажылынын талаа-биле элөөн арга-дурдаларын чидип алган. Ол совхозтун № 2 бригаданында сараат салыкчы Алексей Павловтун удурутканы улуусу контроль постуунун ажылы база чере эки.

«Саян» совхозтун тараажылары бүсүк дужуу ажаалагына туулу белеткенин турар. Олар комбайнар септегенин ам доозуп туралар, а Сүп саабыры дужуу ажалар бүгү техникаын шпунтуун септеп алган. Мында Василий Григорьевич Дюпинский удурткан улуусу контроль бөлүү эки ажылдап турар. Ол бөлүктүн хайгаралынын

ачымында септегенин шынары белдөөп, хуусалык кырылган.

Мон мурнука чылдарда совхозка тараа шыгжаар чер чок болганын тараа үрелин, доуракка холжуп турган. Улуусу контрольларын ап чоруткан темээрин түнелгиде бо чыдын аны-аны алмаарларгы тараа хүлөөп алыр чер белег болу.

Мал чөмин белеткелди «Кызыл тараачын» совхозта элөөн организастыг. Мында ылангыч бирги бөлүгү ийги коу-трактор бригадаларын ажылы белди демнеге тургускан. Совхозтун удуруткуллары хол-биле ситен кезерин база оркузастан. Барык хүнүч-чө хур хире кижжи кадыр-биле ситен хал турар.

Ситеничлерин аразында социалисттер чарын калбарган. Оон түнелгиде беш холгы-ла үндүүр, тилекчиерини шандып, мактап турар. Аноа солуну угуучу үндүүр, көртүгү самбыраын хүнүч чарып немээр албан апарган. Бо бүгүге совхозтун улуусу контрольлары база төлөптүгү үлүүн кирген.

Районун чамдык ажыл-агыйларын мал чөмин белеткеленин техникаын чөп ачылаас, күш-ажылын чүрүмү салгы-вас, ажылы чидер организаставайн турар таварылгалар бар. Мындай байлаа «Халык» колхозта тургустунган. Ол колхозтун ситеничлери ажыла орыйтап үнүн, оон эрте жооп турарлар. Оон уламынган техникаын аноа турар чорун көүрөдү. Мындай түр-бүжө колхозтун улуусу контрольлары ук четистерин чайдатырына киришпейн туралар.

Чайнын өбөлгү айыны орту черле лей берген, мал чөмин белеткеленин чогуу-калыг үези эртер чыгаан. Иччангаш маал күшү мал чөмин белеткеленин уламылары эргежок чүгүлэ. Районун улуусу контрольлары мацаа боттарынын үлүүн кириштирер апар.

Л. ШУТОВ,
районун улуусу контроль комитетинин даргазы.

АЖЫЛ-ХЕРЕКТИҢ БҮГҮ ТАЛАЛАРЫНГА

Тес-Хем районун «Комсомолчу прожектор» штавы сөлүгү үезе чамдык ажылдарын чоруткан. Илангыч четистерин илеретип болган оларын чайдатырып аразынын прожектористтерге «Срмелес» өрелдиги семинарларын эртырар келген амыкты болган. Оон түнелгиде чер-чөдө прожектористтер күш-ажылын будурктулугу белириде, курдаларынын дидеп тыварында, машина-техникаын чөп ажылаарында, күш-ажылын сагыла-чүрүмү сатымында четистерин илеретип, оларын чайдатырып илээпкейг кирип келгенер.

«Комсомолчу прожектор» район штавы, постулары болган бөлүктөрү мал ажылдап турган эвезе эвес четистерин илээткен. Оларны чайдатырып ачымында кышкы, чамы-чөдө колдонуу мал чөмин кадалгала экижиз, сакчылыктарын ажылаарына таарымчалык байдалар тургустунган. Хой чыгаалады, ситен кезерине белеткелди прожектористтер база хынап турган. Билдг хиналааларын түнелди «Дуурзаны» «Чанымк» болган өске-даа хана параладыгына каш-лаа катан бажыттыган.

«Ак-Эрик» колхозта «Комсомолчу прожектор» ажылы мурнука кокук турган. Комсомол организацианын секретарына анык Кылаа Лулу солгугутуулаан өзүр байлаа өскериген. Колхозтун прожектористтери чүгө бо нарын бөзүн ийа катан улду релдиги кылганар. Ийнез техника септегелениде болган ажылаадына хой четистер илеретип, Колхоз баштарат, партия организацианы прожектористтерге дуузын көртүгүп турар.

«Тес-Хем» совхозтун прожектористтери база багай эвес ажылаады туралар. Олар даргазы Леонид Лазыкин тууртуулаган-биле ийги чорутуулаа. А «Мадраа» колхозтун прожектористтери ою-ла үезе үш хиналаа кылган. Бнда пост даргазы Сергей Максим болу чолаачы, дүң-хүн дивейн, орукчу чорутуу хирезине «Комсомолчу прожектор» ажылы мертежилдиг башкарып турар.

Амы үезе мал чөмин белеткелди «буу-инитини» берер. Иччангаш бо ажылаа киржин турар бригада, эвезе будурунда «Комсомолчу прожектор» түр постулары болган бөлүктөрүн тургускан. Олар ситеничлерин ажылаарына болган аштанарына таарымчалык байдаларын тургузар, машина-техникаын анга турарын болуруба, күш-ажылын сагыла-чүрүмү бижыт-лар, мал чөмин бурун ажаан алыр лээш немеледи чорууду турар.

«Комсомолчу прожектор» ботулерде Ф.Шиналаа комсомолчу агылчыларын Василий Доменту удурткан метанисаттыгын ситенич ажааладыгы. Ак-Эрикте боаа мал бригадаларын ситеничлер ажаалаады хиналааларын чорутуулаан. Илээттигин четистерин хана солугуларга чырыкташ, темек алары-биле ажал-агыйларын баштар черлерине дидиптаткылаан. Ол четистер ам чайдатырып турар.

Тоску беш жылдын болган доозукчу чылдын планын оонааладырын Тес-Хем районун ажылы чоно доозу күтсөдү соругалы салган ажыла-лап турар. Ук соругалы чидиптенин боттандырып комсомолчу прожектористтер улду дуузын чөдөр.

К. ЧООДУ

УТТУНДУРГАНЫ ОЛ БЕ?

Чөп-Хемчик районун тегин Чадана хоорай амы үезин негелдени баугаар дүргөп өзүп, сайлар-орай алады оон кыды-кызылар черлеринде адыры бичин суурлар (аам куудуучулар дөр чүе-бе) база өзүп, хоорайнын боду-биле тутуп чоруп олар. Иччангаш олар хоорайнын туудуш кезе, Чадана хоорай Советинин чыгаргызында черлер бооп турар. Иччангаш олар чурттакчылыг бичин адыр черлерде чидип аны-бүрү негеледе херегелерине хоорай Советинин улуусу комитети, улуусу контрольлар барык-ла сагыш салбайн турары кижилерин сепкилин хомудалып турар апарган.
Индиг байдалды чижок бистин Госкоошона дөр күндүмүстун азы суурувустан дораан-на эскерип болуу. Бо бичин сууржугаш боду-ла, оон дожаны суг ажыл-агый чери турар сууржугаш-ла өзүп, аразы тутуур чыгаан. А суг ажыл-агыйнын сууру Чадана хоорайнын улду кезе-биле барык тутуу берген. Бо суурлар моон сонгар-лаа өөр. Бир-төш индиг чүе болганда, ол суурларын чаагай-жыдымгазынын дугайында амдап эгелеп сагыш салаа чогуур болуу дег.
Ол сууржугаштын амы

М. МОНГУШ.

ТЕС-ХЕМ... КИЧЭЭНГЕЙГЕ АЛЫР ӨЙҮ КЕЛГЕН

Тес кечер көөрүгү
Дески, чараш туржук чоп.
Техника, кижжи, мал
Денге шуужуп туржук чоп.
А ам хөөкүгү кээргенин
Айы-бажи тывылаас:
Ортузунда сыйылган,
Ол-бо тала чамдыган,
Шалалары турулган,
Чандык чери оюлган,
Хойлар безин кешпестез.
Хояр, буруур, коргар,
Көңүргүкү септеэр деп
Көвөй чыгаа негелезин
Ам-на кылбас болза-ла,
«Аслак хой-баа ырады»
Ч. КАРА-КУСКЕ.

— Кызылдың 4 дугаар микрорайонунда № 9 бажынында девескеринде дудурун каам тууубу-ла хөй. Иччала-лаа оларнын чамдыктары ажылдатынмай турар. Чүгө Эп С. Красноперевогун удурун турары Кызылдың тууубу заводу ол чуртталга бажынын туудууну чыныга 2800 тууубуну дудурткенде бээр ам 3 ай чокушулаан. Херектин ужуру чүд дээрге, шынары багай, туудуга ажылаар аргажок үрей кылдыган тууубуларын бо завод дүргөп, туудугарже чүдүрүп чорууду турарында. Билдг тууубулар туудугуларын ажылаарына шалкыткан, ол девескери ажаалаар илээш эвес индиг элөөн чыдар. Ол тууубуларга салаа-биле дөптөргө безин бустуугулай бээр.
— Бо тууубуларын өскээр чайдатып каантарынч аргам чок бээр— деп бистин айтырымыска:
— Хоржок, тууубу заводунун ажылдакчылары кээп көрбөндө ол бөлдүмүс— бодулар үргелен каан-дыр силер диле канчаар?— деп, туудугулар харымады.
— Үрей кылдыган тууубуларын орунуга 16 муу тууубуну «Тыва туудугу» трестке эгиткен биле, оон өртөз 900 рубль болган. Оскезин билес бис— деп, Кызылдың тууубу заводунун удуруткулдары харымаан турар.
— Үрей кылдыган тууубуларын туудуг девескеринде чогуу кым чайдатырма, оун шиктирээр чүгүлэ.

ШИНЧИЛЕКЧИЛЕР—КОНТРОЛЕРЛАР

Кызыл хоорайнын улуусу контроль бөлүктөрүн аразында боттарынын хүлээлгенин белди харымысала-биле меледери билер, ийги ажыл-херекке төлөптүгү үлүүн кириштирин туралар эвезе эвес. Тыванын геология-шинчилел экспедицианын улуусу контроль бөлүгү оларнын бирээзинге хамарыш жыр. Оон ажылынын дуржулгазы солуу.
Экспедицияда кол бөлүктүн ажыл-чорудугузын аны-аны кесектерге чарган. Бирги сектор беш кижжи составтыг, олар шинчилел бөлүктөрүнүн болган лабороторияларынчын ажылы хайгарала алган. Авто-септегеле бивазинин ажылынын айнаар адам кижилер бир сектор бар, чуртталга-коммунал ажыл-агый, амдырал-хайдым-ылганын база уруулар сазынын ажылынын харымылар чеди кижжи составтыг өске бир сектор.

Дарий кемчег ала чогуур мелеулер, шинчилелдер тургулар болгай, оун шалкымын шиктирээрде кол бөлүктүн 12 кижизин шпунтуун эвес, оон 5 кижжи составтыг бюрократ кыштар. Негелде-хомудалар кыштары биле-ле бюрократ оларын кыштарга хамарышын барындаалаан шиктирер бээр. Ук айтыртып олар кайы хере ачылгычыл, лавдыр шиктиреленин контролдер турар. Бир эвезе— оун сектор шиктиреленин шиктиреленин болза, кол бөлүктүн бүрүн киржилгези-биле оун

эчинге чедирип турар. Ажыла-ды иччан тургусканын чогуу негеле-хомудаларын, саяла-дарын шалкымын шиктирелеринге улдуу дидиг болу берген.
Чайгы шиктирел сезонунун үезинде Кызылга геологтар болган шинчилелдер барык-ла артайы, шпунту-ла чер-черге чоруттар. Оун барында-лааш, кол бөлүк шинчилел бөлүктөрине улуусу контроль-луг түр постуларын тургузуу турар. Бо хүнелде дерт маалыг постулар ажылдап ту-

рур. Олар чай дургузунда боттарынын кылым чорудар ажылдарынын дугайын ийги планга дүүшүрү кылган, оун боттандырып турар.
Тус-тус бөлүктөрүнүн ажылдап турар байдалын барында-лааш, оларнын хандырылазын, техника ажылаанын кандыг четистер барын, ашчөк чөдөрлөгүз болган буюруда талаа-биле шинчилел панынын күтселелди ол постулар хынал турар. Амдынында кол бөлүктө оларнын дидиптенин контролдер келеске. Кызыл чоруткан ажылаарынчын өтөтөрүн болган туралдарынын протоколдары улаас мацаа чидип келер.

Чартык чылаа кылар ужуру-луг хиналаалар барык шпунту кылдыган. Чер-черге шинчилел кылар партияларынчын техника талаа-биле херегелени четче хандырыр— челишики ийи бир үер лээш инда болганда, экспедицианын авторитарынын байдалын контроллар хынал көргөн. Ол хиналаалаан дык хөй чидер кыдынынан чүдүрүлү элээр. Хоорайнын улуусу контроль комитетинде болган администрацияга ол талаа-биле астын берген, күтсөлдөн катан-ынаан түнелгиде, ол бүгү четистер чогуур өйүн-

контролдер администрацияга дамдып берген. Ам улаас оон күтсөлдөн хынал көр.
Саянын болган Хову-Акмын шинчилел бөлүктөрине бо улуусу контроль бөлүктүн аноа хиналаа чорудары албан эвес деп мурнука санап турган. Иччала-лаа хоорайнын улуусу контроль комитетини санаан баугаар ол черлерге контроллар үнүшүчүлүгү хиналааларынчын чоруду-кылаан. Оон түнелгиде элөөн хөй четистер илээттиген. Оларын ам чайдатып турар.

Бөлүктө эки ажылдап турар активчелер хөй. Кол инженеринин техникаын оозал-ондук чок ажылаар талаа-биле оралакчызы В. Ф. Бржежневт бо ажыл-херекке илээпкейи оозал-ондук демдегеле чогуур. Ол кывар, чаар материалдарынчын чыгарылаан, үчүдүн болган хиналааларын чөп болган хинал четтиги турар. Экспедицияда инженер-геолог Л. И. Кысыя уруулар кижизилегенине хол-башкан айтыртыларын харымылар даалады. Ол чоокта чаа уруулар сазынын ажылаа четистерин илээш, а биче чаштарга таарымчалык байдалын тургузарына улду дуузын чедирген. Техник-геолог Ю. Н.

Непомнящий, инженер Г. В. Славская олар ол хиналаага база-ла илээпкейг киришкенер.
Аноа Анисимовна Булакова— коллективтин чокуучуларынын бирээн, дайынчын база күш-ажылын хачууну. Ол ийи-кары уладын, дөгү берээ-лаа, ийитинин ажыл-херекке кайгамчык сагыш чөдөлүгү кижилерин бирээзи, Аноа Анисимовна улуусу контроло болуу каш чыл улаштыр ажылдап келген. Шинчилел бөлүктүн улду геолог Виктор Иванович Шибановтун экспедицианын кандык-лаа алырына, кайы-лаа ажыла хиналаа кылган чорудары бо-ла эскерип болуу. Кандык-лаа даалганы анча берен каарга, ол ийял-ла ак сеткилдиг күтсөдү. Билдигларга коллектив чоругарылап турар.
Доозукчу чылдын ийги чарытын эне харымысалагы дээрин билдирер. Иччан болганда кол-ла соруга— тоску беш чылдын артык айларында экспедицианын бугурулулу панын ийял-ла күтсөлдөнгө турарын чидип алары болуу. Баш улду сангалаларын кан-дыг чүдүр чөдөп турарын, чүчүн талаа-биле хоужулар турарын амылаан алып, оларнын чидип алар эвезе бүгү күшү мөөнөзирине ийял контролдеринин киржилгези дидиптаткыларын чедирер апар.

О. НАМЧЫЛАК.

ОЛ ПАРТИЗАН ЧОРААН

...Оң адреси чыккан болду. Башкы керер мезгил баамтарымга, дорунда өздөң кылкытын даагы динчалган соода, эжикти ол ажилдыт. Казыча кыргында мээң шаанда тура тамжым Геирх Мехлорвиц Риффер чеди келди.

Биринчи элчилер аада доктааганда аттыккы чүне дег хиридеги маңал эрте берилген, чүге коары чоо-гуре бээр поезд ааза каш минута иштине доктар. 1941 чылда немец фашист эжелекчилер бо черлерин түр эжелеш, Лисын стация кылылган.

...Олар ааза кылдыртып бетелген, дамчыдык. Оң сонда гестало ааза карамы эгелеш. Геирхти Брестке баштай бир уада кыгырткан, оң сонда ийн дугарында колдогон, партизан кайда турары, оларнын дугайында чүг билер сен деп, оңу байысаган. Үш дугаарында кыгырттырма мен-даа фашистер шаажылаар деп берган-дыр дээрин билеп каш, ол партизанарже чоруккан.

Кур черниң көдээ
Культура бажыңында
СЕПТЕЛГЕНИ
КАЖАН ЭГЕЛЭЭРИЛ?

Чонун бауут дышталыгынын төвү Культура бажыңы болуру маргыш чок. «Тилеги» совхозта көдээ Культура бажыңынын ажалы каш айлар мурунда кылдыг туржук? Үр уениң дугузунда чон кино баян көрбөсн турган. Оң чылдагыны чүдөл мичаш? Акылчынар шалың ой-шанда албайн туруулаан, оң дичаа корум-турум чок болур чорук - база бары млерен.

Миллионнарның спартакиадазы
(ССРЭ-ниң улустарының VI чайгы спартакиадазының хагдынганы)

Чуртуң спортчу амыдырамында улут болушунарнын эртерен чери - Лузниктерде В. И. Ленин аттыг төп стадионга Күш-культуружуңу Бүгү-эвелед хүнү таварыштыр ССРЭ-ниң улустарының VI чайгы спартакиадазын хаарың байырлаы болот.

РСФСР-ин, Москваны, Украинаны, Ленинградны болгаш Белоруссиянын шилдик командалары чаалап алган. Алдыгы чайгы спартакиада оң мурунда оюнордан онзагай ылгалды болган. Түңөл маргылаадаар чүгле Москвага эвес, эвилелдек республикаларын төптөргө, Ленинградка болгаш Каунаска бир-ле дугаарында болуп эрткен.

В. СЕМЕНОВИЧИНИН «Светлана-дыр мен» деп фототоду.

Мелебугенне

- АВГУСТ 12-ДЕ МОСКВАДАН
9.45—Дамчылыгаалар про-граммасы.
9.50—Социалист чурттарың телевидениелеринин документалдык фильмлер программасы.
10.35—«Тымыштар болгаш тымыштар».
10.50—«Бистяң салдымыс».
11.20—«А. Твардовскийниң чогаал ажал-чорудугула-мыс».
12.00—«Маяң найырдалдыг турганым».
13.20—«Спортчу хүн демделес».
13.35—«СЭКП-иниң XXV съездинеги уткуштур».
14.20—«Волнуң керек дээң буруудаттың турарлар».
15.55—«Вулгара филм».
17.00—«Шымдраа школазы».
17.30—«Уес».
18.00—«Подпоручик Киж».
19.10—«Чапалдар режиссера».
19.15—«Партияниң XXV съездинеги уткуштур».
20.00—«СР Эвилелдениң Күрүнениң академиктиг Биче театрынын фильм-шпи-ниниң баштайгы көргүзүү».
22.30—«Шымдраа школазы».
23.00—23.30—«Уес».
Режиссер В. С. ШАРОВИИ.

Торелим-даа эвес-тир... ОНУ СОКСАДЫР

Кижиниң амыдырал-туртталыгына чүг турбас дээрлик? Бөрүшүкүз, да, мунарал-даа турар. Оң ийнин кайы-бирээң-даа таварыш, ха-дуым болгаш чок кижилери дегне үлөң-дөң болгай.

Кино

- АВГУСТ 12-ДЕ
«НАПЫРАЛ»: «Сырынна-ла, салгың» 9.50, 11.40, 13.30, 15.20, 17.00, 19.00, 20.50 шактарда.
«КАА-ХЕМ»: «Чернен» 15.00, 16.50, 18.40, 20.30 шактарда.
«ВОСТОК»: «Партизанар чер бажыңынын чажымы» 15.00, «Черлек чекестер» 16.50, 18.40, 20.30 шактарда.
ЧАПТЫ КИНОТЕАТРАГА: «Чоруулар чогузын, калпактар» 14.30, «Одиссейниң ужураалары» 16.00, 18.00, 20.00 шактарда.
Э. ДУЛУШ.

Совет улустуң фашизми тилеэнинден бээр 30 чылдыгга тураскааткан спартакиадазын байырлыг хаашкым эгелеш. Стадиондуг иштин шевергин аштап, арыталаан. Улут шөлде «VI», «30» деп бижээң кончук улут санар. Совет санын Кремльдиң ханазынын чынында Биздинмес солдаттын төвүрүндө эжелеш, май 10-да кымыска спартакиадазын одуну аякын тавандаа бижээң.

СЭТА-ниң спортчу медээлеринден

ФУТБОЛ. Ереванниң «Ара-рат» командалы ССРЭ-нин кубогу дээң маргылаазының түңөл оюнуга Воронилловградниң «Заря» командалы биле ужурашкан, оңу 2:1 санаг тилешти, хүндүдүт шаңчалаан.—ССРЭ-ниң кубогун чаалап алган.

Агаар

Бөгүн республикага бүргөн, азып каап турар, булуттарлыг, дүң ошон талаым районнарда дымдыргы чыстаар, чогуң хүндү онзагай өскериниң кыл болбас. Барың чүк угаламдыкыңиз каттың секунда, дүргени 3—7 метр чедир. Агаарың температуралар дүң чөргөргө 15—20, өске артыканырға 22—27 градус чылыг турар.

РЕДАКЦИЯНЫҢ АДРЕЗИ.

Учурга 667 000

Бизде Шетинки-Бравченко күдүмчү бажы № 3 ТЕЛЕФОНЫ:

Бизде Шетинки-Бравченко күдүмчү бажы № 3 ТЕЛЕФОНЫ: редакторун 24-63, редакторун оракаччыларыңы 35-24, пропаганда кылдыгыңы 31-76, харысаламгы секретарыңы 23-35, бастыкы амырал кылдыгыңы 37-13, культура кылдыгыңы 23-54, көдээ ажал-агыч кылдыгыңы 21-47, таспалар кылдыгыңы 23-54, чагаа кылдыгыңы 41-27, информативна база совет тургузут кылдыгыңы 20-60, дарың 27-41, бугалтерларыңы 60-22, солуг келбей баргыңы 32-75, телефонче долгарт.

СОЛУН НЕДЕЛЯД 6 КАТАП ҮНӨ

Тиражы 15877. Чагы № 24. СОЛУН НЕДЕЛЯД 6 КАТАП ҮНӨ